

DATUM	10-02-2020
AAN	Leden van de Statencommissie RGW
VAN	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Beantwoording technische vragen Erfbegeleiders-Landbouwcoaches voor commissie RGW op 12-2-2020

Geachte leden van de commissie,

Drie fracties (PvdA, ChristenUnie en Forum voor Democratie) hebben technische vragen gesteld over de Statenbrief 'Voorbereiding en implementatie erfbegeleiders / landbouwcoaches' (2020RGW39).

Hierbij ontvangt u onze beantwoording:

PvdA

Vraag 1: Op welke wijze dragen de Erfbegeleiders/Landbouwcoaches bij aan het ontwikkelen van circulaire en natuurinclusieve landbouw? Staat dit ook in hun opdracht?

Antwoord: Het begeleidingsaanbod is er op gericht dat de erfbegeleider/landbouwcoach de eigenaar adviseert en begeleidt bij zijn/haar beslissingen over de toekomst van het bedrijf en/of erf in het algemeen, met bijzondere aandacht voor investeringen of wijzigingen van de bedrijfsvoering die nodig zijn voor omschakeling naar circulaire, klimaatneutrale en natuurinclusieve landbouw en/of verduurzaming van het erf.

De begeleider/coach krijgt opdracht om (naar behoefte van de eigenaar) met hem/haar gesprekken te voeren en waar nodig specialisten om advies te vragen zodat de eigenaar wordt ondersteund bij zijn/haar beslissingen over de toekomst van het bedrijf en/of erf. Een verdere ontwikkeling naar een circulaire en natuurinclusieve landbouw is daarbij altijd een belangrijk onderwerp van gesprek.

Vraag 2: Welke prioriteiten krijgen de coaches mee? Waar moeten ze vooral op letten of naar streven?

Antwoord: De prioriteiten liggen bij stimulering van de landbouwtransitie en de aanpak van asbestdaken; waar mogelijk liften andere beleidsdoelen mee, zoals energietransitie, aanpak VAB's en ondermijning, versterking van de verbinding stad-land, sociale ondersteuning en verbetering van de milieukwaliteit.

De begeleiders/coaches zijn getrainde professionals die bekend zijn met omstandigheden die voor eigenaren bepalend zijn bij hun beslissingen, zoals bedrijfsopvolging, historie op de locatie, eigendomsverhoudingen, etc.

Vraag 3: Hoe worden de bezoeken ingepland? Welke bedrijven eerst? Hoe worden bedrijven geselecteerd? Proactief of op aanvraag erfbeheerder?

Antwoord: De inzet van begeleiders/coaches zal worden uitgewerkt in samenspraak met gemeenten en vertegenwoordigers van de doelgroep en, afhankelijk van het te kiezen organisatie-model, een organiserende partij. Wij streven naar begeleiding op verzoek van de eigenaar in combinatie met proactieve benadering van de doelgroep.

Vraag 4: Houden de erfbeheerders één contactpersoon, ook als er meerdere deskundigen betrokken dienen te worden?

Antwoord: Ja, het is naar ons oordeel belangrijk dat een eigenaar/ondernemer één vertrouwd aanspreekpunt heeft dat de vraag/problematiek kan overzien, verbinding kan leggen met andere ondersteuningsmogelijkheden (bijvoorbeeld watermakelaars of andere coaches) en, indien nodig, specialisten kan inzetten.

ChristenUnie

Vraag 1: In de Statenbrief wordt uiteengezet wat het plan van aanpak is voor de inzet van landbouwcoaches voor de provincie Utrecht. De brief spreekt mondigesmaat over de pilots die de Gebiedscoöperatie O-gen momenteel in de Gelderse Vallei doet. Op welke wijze worden de ervaringen van de O-gen meegenomen in de implementatie?

Antwoord: O-gen is nu uitvoerder van de pilot VAB-loket Oost. De provincie heeft aan O-gen een opdracht in voorbereiding om dit loket in 2020 actief te houden. Op basis van de (markt)consultatie zal een organisatie-model worden gekozen. O-gen is uitgenodigd voor die marktconsultatie. Indien er voor een meervoudige aanbestedingstraject wordt gekozen, zal ook Gebiedscoöperatie O-gen uitgenodigd worden om deel te nemen.

Vraag 2: Ziet GS ook een rol voor de gebiedscoöperaties (Oost en West) in de uitvoering van de erfgoedbegeleiding en landbouwcoaching?

Antwoord: Met de Gebiedscommissie Utrecht West is hierover gesproken en zij zal ook over de uitwerking worden geraadpleegd. Gebiedscommissie Utrecht-West is een adviescommissie, die zelf geen projecten uitvoert. De Gebiedscoöperatie O-gen is gevraagd voor de marktconsultatie (zie ook vorige antwoord).

Wij spreken in de statenbrief overigens over erfbegeleiders en niet over erfgoedbegeleiders. Erfbegeleiders zullen vooral adviseren over beslissingen die het erf van de ondernemer betreft en met name over de aanpak van asbestdaken. De term erfgoedbegeleider suggereert begeleiding bij cultureel erfgoed en kan daarom verwarring geven.

Forum voor Democratie

Vraag 1: Sympathiek idee met wel wat punten van aandacht. Uiteindelijk betreft het (geheel/gedeeltelijk) gratis consultancy voor zaken die je ook gewoon als afschrijvingskosten en investeringsopgaven kunt zien, waarvoor een bedrijf dus geld opzij zou moeten leggen en welk privilege niet aan andere bedrijven met vergelijkbare opgaven vergund wordt. Merk op: FVD is als geen ander op de hoogte van de veel te lage boereninkomens.

Op welke gronden is deze uitzondering dan toch gerechtvaardigd?

Antwoord: De begeleiding ("gratis consultancy") die hiermee wordt geboden is van groot maatschappelijk belang vanwege de diverse en complexe opgaven die zich op het boeren-erf aandienen en waarvoor oplossingen moeten worden gevonden, zoals omschreven in de landbouwvisie. Voor de benodigde omslag is integrale, onafhankelijke, laagdrempelige begeleiding (inclusief technisch, economisch, ecologisch, juridisch advies) gewenst. Marktpartijen voorzien hier niet of onvoldoende in.

Vraag 2: Is dit voornemen getoetst aan de wet Markt en Overheid die hier volgens FVD (mede) over gaat?

Antwoord: Het voornemen is getoetst aan de Wet Markt en Overheid. Economische activiteiten van overheden die plaatsvinden in het algemeen belang kunnen worden uitgezonderd van de gedragsregels Markt en overheid.

Met de vormgeving van erfbegeleiders/landbouwcoaches worden de volgende algemene belangen gediend:

- *Versnellen van de aanpak van grote asbestdaken in het landelijk gebied in combinatie met de realisatie van zonnepanelen. Dit geldt zowel voor agrarische bedrijven als voor particulieren met een groot dak.*
- *Het realiseren van een circulaire, natuurinclusieve en klimaatneutrale landbouw.*
- *Een bijdrage leveren aan de aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing*
- *Een bijdrage leveren aan sociale ondersteuning*
- *Een bijdrage leveren aan de versterking van de verbinding stad-land*
- *Een bijdrage leveren aan het tegengaan van ondermijning*
- *Een bijdrage leveren aan de verbetering van de milieukwaliteit w.o. de luchtkwaliteit.*

Vanuit de markt zijn er geen initiatieven die deze verzameling belangen dienen en dit rechtvaardigt de inzet van erfbegeleiders/landbouwcoaches ter ondersteuning van particulieren en agrarische bedrijven in het landelijk gebied. In de marktconsultatie worden de onderwerpen Wet Markt en Overheid en staatssteun overigens meegenomen. Ook de vraag of de begeleiding geheel gratis moet zijn, wordt in de marktconsultatie meegenomen.